

ЗВЯЗДА

№ 61 (5187)

САНАВІК

16

СУБОТА

1935 г.

год выдання XVII

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

Ажыццўфлячы ўказанні ЦК ВКП(б) і асабіста правадыра партыі, вялікага зодчага сацыялістычнага будаўніцтва тав. СТАЛІНА, пры велізарнай брацкай дапамозе ўсяго СССР і ў асаблівасці рускага пролетарыята, БССР пад кіраўніцтвам ЦК КП(б)Б і ўрада ператварылася ў квітнеючую рэспубліку вялікага СССР і зававала месца сярод ордэнаносных рэспублік і абласцей Саюза.

Няхай жыве наш родны, любімы правадыр і арганізатар сацыялістычнага будаўніцтва вялікі СТАЛІН!

Няхай жыве наша магутная, непераможная партыя ЛЕНІНА—СТАЛІНА!
Няхай жыве вялікі Саюз савецкіх сацыялістычных рэспублік і наш родны большэвіцкі саюзны ўрад!

БССР УЗНАГАРОДЖАНА ОРДЭНАМ ЛЕНІНА

ВЫШЭІ ТЭМПЫ І ЯКАСЦЬ НАШАІ РАБОТЫ, З ГОНАРАМ АПРАЎДАЕМ ВЫСОКУЮ УЗНАГАРОДУ, ПА-БОЛЬШЭВІЦКУ ВЫКАНАЕМ БАЯВЫЯ ЗАДАЧЫ, ПАСТАЎЛЕННЫЯ ПЕРАД НАМІ СТАЛІНСКІМ ЦК ВКП(б) І САЮЗНЫМ УРАДАМ!

Аб узнагароджанні ордэнам ЛЕНІНА раду рэспублік, краёў і абласцей Пастанова Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта Саюза ССР

За выдатныя поспехі на працягу раду гадоў у галіне сельскай гаспадаркі, а таксама і ў галіне прамысловасці Цэнтральны Выканаўчы Камітэт Саюза ССР п а с т а н а в л я е:

узнагародзіць ордэнам ЛЕНІНА

- 1) Куйбышэўскі край, а таксама першага сакратара Куйбышэўскага крайкома ВКП(б) тав. ШУБРЫКАВА В. П. і старшыню Куйбышэўскага крайвыканкома тав. ПОЛЫЦЫНА Г. Т.
2. Азербайджанскую ССР, а таксама першага сакратара ЦК КП(б) Азербайджана тав. БАГІРАВА Мір Джафар і старшыню Соўнаркома Азербайджанскай ССР тав. РАХМАНАВА Усейн паша Оглы.
3. Грузінскую ССР, а таксама першага сакратара ЦК КП(б) Грузіі тав. БЕРЫЯ Л. П. і старшыню Соўнаркома Грузійскай ССР тав. МГАЛОБЛІШВІЛІ Г. А.
- 4) Беларускую ССР, а таксама першага сакратара ЦК КП(б) Беларусі тав. ГІКАЛО Н. Ф. і старшыню Соўнаркома Беларускай ССР тав. ГАЛАДЗЕДА Н. М.
- 5) Варонежскую вобласць, а таксама першага сакратара Варонежскага абкома ВКП(б) тав. ВАРЭЙКІСА І. М. і старшыню аблвыканкома Варонежскай вобласці тав. РАБІНІНА Е. І.
- 6) Башкірскую АССР, а таксама першага сакратара Башкірскага абкома ВКП(б) тав. БЫКІНА Я. Б. і старшыню Соўнаркома Башкірскай АССР тав. БУЛАШОВА Зінатулла Гізатавіча.
7. Абхазскую АССР і яе кіраўніка тав. ЛАКАБАНА.

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта
Саюза ССР М. КАЛІНІН

Сакратар Цэнтральнага Выканаўчага камітэта
Саюза ССР І. АКУЛАУ.

Масква, Крэмль. 15 сакавіка 1935 г.

АБ МЕРАПРЫЕМСТВАХ ПА РАЗВІЦЦЮ ІЛЬНУ

АБ УЗНАГАРОДЖАННІ ОРДЭНАМ ЛЕНІНА КІРАЎНІКОУ РАДУ АБЛАСЦЕЙ, КРАЁЎ І РЭС-

ЦК ВКП(б) і Урал Саюза паставі перад партыйнымі і савецкімі арганізацыямі БССР задачу рэзка ўзвысяць ураджайнасць ільну і выхад ільновалякна ў бліжэйшыя гады, вызначыўшы ўжо ў 1935 годзе сярэдні ўраджай ільну ў 3 цэнтнеры з гектара і загатоўку 43 тысяч тон замест 29 тыс. тон у 1934 годзе і па якасці не ніжэй 9,5 нумароў.

ЦК КП(б)Б і СНК лічаць, што выкананне гэтай задачы патрабуе карэннага змянення ўсёй практычнай работы па ільну з боку раённых партыйных і савецкіх арганізацый і раду цэнтральных арганізацый, як Наркамзема, Заготлён, Ільнотрест і інш.

Не глядзячы на некаторае паліпшэнне за апошнія гады справы ільнаводства па БССР (рост пасевнай плошчы, лепшае скарыстанне пасевных і ўборачных машын і т. д.), усё-ж гэта работа далёка не адпавядае наяўным магчымасцям і пры роўных умовах далёка адстае ад раду другіх ільнаводчых абласцей: Маскоўскай, Іванаўскай як па ўраджайнасці, так і па выхадзе ільновалякна пасля першай перапрацоўкі, што з усёй відавочнасцю паказала загатоўка ільну 1934 года.

ЦК і СНК лічаць, што сапраўды большэўскай барацьбы за лён з боку партыйных і савецкіх арганізацый БССР яшчэ не было і што трэба становіцца справай ільнаводства ў БССР тлумачыцца перш за ўсё тым, што партыйныя і савецкія арганізацыі недастаткова змагаліся за правядзенне калгасаў і аднаасобных гаспадарак неабходных агра-тэхнічных мерапрыемстваў пры пасеве ільну (апрацоўка глебы, ранні пасев, угнаенні, барацьба за добрае насенне, догляд пасеваў), не змагаліся супраць страт і за своєчасовае перабленне, абмалот, расціл, мотку і асабліва першапачатковую апрацоўку ільну. Больш таго, рад партыйных і савецкіх раённых арганізацый прыгніліся ў хвасце адсталых настрояў і традыцый у справе ільнаводства (омкненне да скарыстання пасеву ільну, нежаданне заключнага лён, невыкананне аграправіл, невыкананне дагачароў, антымеханізатарскія настроі), падтрылі гэтым па сутнасці кулацкім настроям, самі не разумелі не растлумачвалі шырокім масам калгаснікаў і аднаасобнікаў велізарнае значэнне для ўсёй народнай гаспадаркі развядзення тэхнічных культур і слабую якасць барацьбы супраць кулацкага супраціўлення не-

абходным мерапрыемствам, забяспечваючы павышэнне ўраджайнасці ільну і высокі выхад прадукцыі.

ЦК КП(б)Б і СНК БССР ставяць перад партыйнымі і савецкімі арганізацыямі дабіцца па ільну наступнай ураджайнасці ў 1935 г.— 3 цэнт. валакна з гектара, 9,5 сярэднім нумарам; у 1936 г.— 3,4 цэнт. пры 10,5 нумары і ў 1937 г.— 4 цэнт. пры 12 нумары.

Для ажыццяўлення гэтага ЦК і СНК намячаюць правядзенне наступных неабходных мерапрыемстваў па далейшаму развіццю справы ільнаводства ў БССР.

1. Абавязаць РК і РВК забяспечыць пасевы ільну ў 1935 г., згодна зацверджаных севазваротаў, на канюшынішчы 2-га года карыстання, аднагодных, бабовых, үгноеных прапашных, незасмечаных, добра ўгноеных азійных і пладародных, правільна апрацаваных ўвосень паліных землях і пералоггах.

Забараніць скарыстоўваць пад пасевы ільну культуры выдзеленыя пад лён па зацверджанаму севазвароту канюшынішчы.

Абавязаць райза і МТС у дэкадны тэрмін правесці і зацвердзіць па кожнаму калгасу размяшчэнне плана пасеву ільну, не дапускаючы амен без дазволу райза і МТС устаноўленага размяшчэння плана пасеву.

Правесці ў кожнай вёсцы, выхадзячы з плана пасеву ільну па аднаасобнай гаспадарцы, выдзелены пад пасевы ільну лепшых участкаў і ўстаноўленых шапярэднікаў на тэрыторыі землекарыстання аднаасобнікаў.

Пры выяўленні ў часе правядзення пасеву скарыстання выдзеленых пад лён участкаў пад пасевы ільну культур, прычытваць вінаватых да адказнасці як за невыкананне абавязковых аграправіл.

2. На цяжкіх залываючых глебах, узараных на зяб, правесці бараханаванне вясной і паўторнае пераварванне з наступным бараханаваннем, а на сярэдніх і лёгкіх глебах пасля веснавога бараханавання, на паліных землях, канюшынішчах правесці глыбокую культувацыю і бараханаванне.

Цяжкія і сярэднія глебы, неўзараныя на зяб, з першым раннім магчымым выездам у поле павінны быць узараны з наступваючай апрацоўкай дыскавымі боранамі (пры незасмечанасці пырэм і іншым карнявішчым пустазеллем), або культыватарамі з наступным бараханаваннем.

На лёгкіх глебах, неўзараных

з восені неабходна ўжываць веснавое ворыва з наступным бараханаваннем.

Паднятыя землі на зяб у першую чаргу павінны быць скарыстаны пад пасевы ільну ў межах вышэйўстаноўленых лепшых шапярэднікаў і зацверджаных севазваротаў.

3. Абавязаць РК і РВК неадкладна прыняць меры для поўнага забяспечэння выканання плана вывазкі гною, тарфаваанне, вапнаванне і збору попелу, устаноўшы сістэматычную праверку ходу выканання гэтых работ ва ўстаноўленыя НКЗ тэрміны.

Правесці вывазку гною ў першую чаргу ў патрэбнай колькасці на тым участкі азімага жыта і бульбы, якія выдзелены пад пасевы ільну ў 1936 годзе. Категарычна забараніць скарыстанне вылучаных пад лён мінеральных угнаенняў пад іншыя культуры, уносячы іх у першую чаргу пад селекцыйны лён.

4. З мэтай больш правільнага захавання гною і павышэння яго якасці, а таксама павелічэння тарфяных угнаенняў абавязаць Наркамзем, РК, РВК, райза і МТС на працягу 1935 года пабудаваць у ільнаводчых калгасах 500 гноехавальнікаў, 1.000 жыжакпрыёмнікаў і закладкі не менш 200.000 тон кампосту, мабілізаваўшы для гэтага мэты сродкі саміх калгаснікаў.

5. Улічваючы наяўнасць велізарнай колькасці ў кожным калгасе ўсіх відаў угнаенняў (гною, торфу, попелу), абавязаць праўленне кожнага калгаса ўстанавіць:

а) найстражэйшы кантроль і арганізацыю своечасовага завозу, хавання, правільнага і своечасовага скарыстання ўсіх мінеральных угнаенняў, атрымліваемых калгасам;

б) захаванне і павелічэнне навознага ўгнаення, улік і расходванне падцілачнага матэрыялу;

в) пабудову і правільнае скарыстанне гноехавальнікаў, жыжастойных ям і калодзежаў;

г) загатоўку тарфянога ўгнаення (тарфянога кампосту, праветранага торфу);

д) збор попелу, ачыстка, хаванне і правільнае скарыстанне.

6. ЦК і СНК звараваюць асабліва ўвагу РК і РВК на добрае якасць і ў тэрмін правядзенне ачысткі (праз сартыроўку, ільнотрапчатку і трыер, пратручванне), правільнасць захавання і рашу-

тую барацьбу з влішчком, асабліва маючы на ўвазе наступнае зарэкарацоў РК і старшынь РВК, загалчыкаў райза і дырэктароў МТС сістэматычна (праз кожныя пяць дзён) правяраць становішча пасевнага насення і падрыхтоўку яго да сяўбы.

7. Правесці пасевы ільну ў раннія тэрміны, скончыўшы яго пры нармальных умовах ходу вясны не пазней чым за 10-15 дзён і робячы ў першую чаргу пасевы на лёгкіх і сярэдніх глебах, не маючых застою вады.

8. Зацвердзіць: а) устаноўлены Наркамземам дыферэнцыяваныя нормы высева для пасобных раёнаў, не дапускаючы, без дазволу Наркамзема, змянення норм;

б) план вытворча-восітнага, звышправяга пасеву ільну ў колькасці 5.000 га;

в) план развіцця ільнявога насеннаводства на другую пачатковую ільну на 1935 год на плошчы 32.000 га, на 1936 год — 70.000 га і 1937 г. — 140.000 га.

9. РК і РВК правесці праверку забяспечанасці кожнага калгаса пасевным насеннем ільну для поўнага выканання плана пасеву ў 1935 годзе, асабліва новаарганізаваных калгасаў і калгасаў са значным прылівам, у першую чаргу ў раёнах: Месціслаўскім, Дубровенскім, Быхаўскім, Бешанковіцкім, Суражскім, Гарадоўскім і Ушацкім і разам з гэтым прыняць вычарпальныя меры, забяспечваючы скарыстанне ўсіх маючыхся ў кожным раёне мясцовых рэсурсаў пасевнага насення.

Абавязаць РК, РВК, райза, МТС, раённым аддзяленням Заготільну на працягу не больш дэкады з дня атрымання фондаў насення і парадку рэалізацыі скончыць абмен і продаж ільнаасення пасевшчыкам.

10. Абавязаць РК, РВК, Заготлён пры правядзенні ў гэтым годзе кантрактаў разгарнуць шырокую масавую палітычную работу сярод калгаснікаў і працоўных аднаасобнікаў, растлумачваючы ім важнасць і значэнне павышэння грашовай аплаты па кантрактах за аднае ільновалякно і ільвосямя ў сувязі з аднае атаварваннем хлеба.

11. Абавязаць РК, РВК, райза і МТС да 15-га сакавіка безумоўна скончыць засылку і ачыстку насення канюшыны.

Абавязаць загатоўчыя арганізацыі (Дзяржсортфонд, Заготзярно, Белкаапсаюз і інш.) рашуча ўзмацніць работу па закупцы і загатоўцы насення канюшыны з такім разлікам, каб план выканання не пазней 20 сакавіка. Уся работа па падрыхтоўцы насення канюшыны павінна быць такой, якая б забяспечыла своєчасовае і поўнае выкаванне пасеву канюшыны вясной 1935 года на плошчы не менш 140 тыс. га.

12. Зацвердзіць на 1935 год наступны план падрыхтоўкі кадроў па ўборцы і першапачатковай апрацоўцы ільну:

а) інструктароў па рабоце на шыроказахватных ільноперабілках ВШП-5 — 66;

б) ільноперабілчыкаў на шыроказахватных — 360;

в) ільноперабілчыкаў на «Комсамолках» — 450;

г) старшын ільнаводчых калгасаў — 700;

д) брыгадзіраў ільнаводчых калгасаў 280;

е) майстроў па першапачатковай апрацоўцы ільну — 750;

ж) ільномалышчыц — 1.500;

з) супныльчыкаў — 1.000;

і) трапальшчыц — 7.500.

Абавязаць НКЗемляробства поўнасна забяспечыць выкананне плана па падрыхтоўцы кадроў у змова-веснавы перыяд 1935 года.

Абавязаць РК і РВК узяць пад непасрэдны кантроль падрыхтоўку масавых калгасных кадроў па ільну, забяспечыўшы курсы адпаведнымі пмыжшкільнымі.

13. У адпаведнасці з уведзенымі севазваротамі замацаваць у кожным полі за кожнай вытворчай брыгадай пастаянны ўчастак на ўвесь тэрмін севазвароту.

Унутры кожнай брыгады ільнаводчых калгасаў выдзеліць і замацаваць пастаянныя званні па ільну на ўсе працэсы работы, пачынаючы з падрыхтоўкі да сяўбы і канчаючы першапачатковай апрацоўкай ільну і здачай ільнопрукцыі дзяржаве.

Звеннявы ільнаводчага звяна ў кожнай брыгадзе адначасова з'яўляецца памочнікам брыгадзіра па ільну.

14. Абавязаць РК, РВК у канцы сакавіка г. у кожным раёне правесці нарады ўсіх намеснікаў старшынь калгасаў па ільну для абгаварвання раду практычных мерапрыемстваў па падрыхтоўцы і правядзенню пасеву ільну ў 1935 годзе. Наркамзему забяспечыць пасылку сваіх спецыялістаў на гэ-

ПУБЛІК, УЖО УЗНАГАРОДЖАННЫХ ОРДЭНАМ ЛЕНИНА ЗА ПАСПЯХОВУЮ РАБОТУ

Пастанова Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта Саюза ССР

За выдатныя поспехі ў справе кіраўніцтва работай па рэспубліцы, краю, вобласці—Цэнтральны Выканаўчы Камітэт Саюза ССР пастанаўляе:

Узнагародзіць ордэнам ЛЕНИНА:

1) Першага сакратара Заходня-Сібірскага крайкома ВКП(б) тав. Эйхе Р. І. і старшыню крайвыканкома таго-ж края тав. Градзінскага Ф. П.

2) Былога першага сакратара Татарскага абкома ВКП(б) тав. Разумава М. І. і старшыню Соўнаркома Татарскай АССР тав. Абрамэва Кіям Алімбекавіча.

3) Былога першага сакратара Горкаўскага крайкома ВКП(б) тав. Жданова А. А. і былога старшыню крайвыканкома таго-ж края тав. Пахомова Н. І.

4) Былога першага сакратара Маскоўскага абкома ВКП(б) тав. Кагановіча Л. М. і старшыню аблвыканкома той-жа вобласці тав. Філатава Н. А.

5) Першага сакратара Крымскага абкома ВКП(б) тав. Семёнава Б. А. і старшыню Соўнаркома Крымскай АССР тав. Саметдынава Абдураіма Абдураманавіча.

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта Саюза ССР М. КАЛІНІН

Сакратар Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта Саюза ССР І. АКУЛАУ.

Масква, Крэмль, 15 сакавіка 1935 г.

тыя нарады ў межах прапрацоўкі аграмерапрыемстваў па ільну.

15. Абавязаць НКЗемляробства забяспечыць вытук аграправі па ільну і давесці іх да ўсіх раёнаў, калгасаў да 20 сакавіка г.г., а райза і МТС — да 25 сакавіка, на аснове аграўказанай распрацаваць раённым аграправілы па ільну з улікам асаблівасцей кожнага раёна і наяўнага вопыта лепшых ільнаводаў-калгаснікаў.

16. ЦК КП(б)Б і СНК БССР асабліва завастраюць увагу на зніжэнні фактаў недаацэнкі аднаасобнага сактара і абавязваюць РК і РВК ўстанавіць асабліва дакладны сістэматычны нагляд за выкананнем планаў з боку аднаасобнікаў, пачынаючы гэта з часу падрыхтоўкі да веснавой кампаніі, выкананнем плана пасеву ільну і агра-тэхнічных мерапрыемстваў па агульных сходах у часе зацверджэння вытворчых планаў калгасаў і давядзення планаў пасеву па аднаасобнаму сактару.

17. Шырока разгарнуць соцыялістычнае спаборніцтва ў брыга-

дах на званне «майстра ўраджай ільну», прыцягнуць да гэтага на-сценны і раёны друк, устаноўць прэміраванне лепшых ударнікаў— «майстроў ўраджай» з агуль-накадай у раённым і цэнтральным друку іх імё.

Арганізаваць спаборніцтва паміж калгасамі і ільнаводчымі раёнамі на званне перадавікоў ільна-водства з устаноўленнем прэміравання.

18. Абавязаць Наркамзем уста-навіць сістэматычную праверку выканання гэтай пастановы, да-вадзячы да ведама непасрэдна ЦК і СНК аб усіх фактах невыканання пасобных мерапрыемстваў па павышэнню ўраджайнасці ільну для прыняцця адпаведных мер па свое-часоваму выпраўленню памылак.

19. Абавязаць РК і РВК пра-працаваць гэту пастанову на агульных сходах у часе зацвер-джэння вытворчых планаў калгасаў і давядзення планаў пасеву па аднаасобнаму сактару.

ВОПЫТ ШЭФСКОЙ РАБОТЫ ЗАВОДА ІМЯ ВАРАШЫЛАВА, „БОЛЬШЭВІК“ І ІМЯ КІРАВА—УСІМ ПРАДПРЫЕМСТВАМ СОВЕЦКАЙ БЕЛАРУСІ

РАУНЯЦА ПА ЗАВОДАХ „БОЛЬШЭВІК“ І ІМЯ ВАРАШЫЛАВА Ажывіць дзейнасць шэфкустоў

Прадпрыемствы Менска шэф- ствуюць над сельсаветамі Менска- га раёна. Божнае прадпрыемства ўзначальвае групу другіх шэф- ствуючых арганізацый. Завод імя Варашылава шэфствуе над Гры- чаўскім сельсаветам, прычым кожны прх у наасобку шэфствуе над асобным калгасам. Для гэта- тага ў пэху ёсць шэфарганіза- тар, задачай якога з'яўляецца падтрымліваць сістэматычную па- стаянную сувязь з падшэфным калгасам і аказваць патрэбную яму дапамогу.

Трэба адзначыць, што завод імя Варашылава лепш за другія прадпрыемствы наладзіў справу шэфства. У часе справаздачна-пера- вавыборчай кампаніі сельсаветаў 25 чалавек шэфскага актыва за- вода актыўна дапамагалі ў пера- выбарках, высвятлялі канкрэтныя патрэбы падшэфных калгасаў у падрыхтоўцы да веснавой сяўбы. Сувязь заводскіх арганізацый з падшэфным сельсаветам настоль- кі моцная, што два таварышы з ліку шэфскага актыва выбраны членамі сельсавета.

24 лютага сакратар парткома тав. Вяртнін, рэдактар шматты- ражкі і рабочы-актывісты вы- яджалі ў падшэфны сельсавет на пленум. На гэтым пленуме су- месна з калгасным актывам за- слуханы вынікі VII з'езда сове- таў і 2-га ўсесаюзнага з'езда калгаснікаў-ўдарнікаў. 6 сакавіка прадстаўнікі завода (у тым ліку і дырэктар завода тав. Шоўкаў) арганізавалі абход хат для таго, каб забяспечыць яўму ўсіх кал- гаснікаў для абмеравання стату- та. У выніку была забяспечана стопрэцэнтная яўка і актыўная прапрацоўка статута. 8 сакавіка

ся 40 калгаснікаў. Шэфскі актыву разам з дэпутатскай групай 7 са- кавіка прыняў удзел у пленуме сельсавета, які правяраў падрых- таванасць калгасаў да сяўбы.

Пленум парашыў адабраць спяг сельсавета ў калгаса імя Акадэміі навук за незадавальняю- чую работу па конкурсу. 2 і 3 сакавіка з удзелам шэфаву правед- зены прабныя выезды ў поле.

Робота, праведзеная заводскімі арганізацыямі вакол рашэнняў з'ездаў сельсаветаў і калгаснікаў, ужо дала першыя рэзультаты. У лютым уступіла ў два калгас- сы 31 аднаасобная гаспадарка. 4 сакавіка дэпутатская група за- вода дапамагла ў падшэфным сельсавеце стварыць дэпутатскія групы ў наасобных калгасах.

Калі на гэтых прадпрыемствах недрэмна пастаўлена шэфская ра- бота, то трэба адзначыць недапу- шчальную бяздзейнасць арганіза- цый, якія ўваходзяць у склад шэфкустоў.

Наогул шэфкусты існуюць толькі фармальна. У шэфкуст за- вода імя Кірава ўваходзіць Нар- кампзіжпроя, які, як вядома, даў- но рэарганізаван.

Шэфкуст аўтоковай фабрыкі імя Кагановіча не збіраецца на працягу 7 месяцаў. Ні ў фабкоме- ні ў іншых грамадскіх арганіза- цыйных фабрыкі няма канкрэтнага плана па шэфству і падрыхтоў- цы падшэфных калгасаў да сяў- бы. Шматтыражка абсалютна не аддае ўвагі гэтай справе, зусім не папулярызавала пытанне аб прынятым с.т. статуте. Толькі ў сувязі з днём 8 сакавіка фабрыка разам з Наркаматам мясцовай прамысловасці паслала двух жан-

9 сакавіка ў канцэлярны кал- гаса «Усход», Каралішчанскага сельсавета, Менскага раёна, ад- быўся незвычайны сход. У 8 га- дзін вечара другая брыгада была ў поўным зборы. Былі брыгадзёры і другіх брыгад.

Сход адкрыў старшыня калга- са. Слова для даклада атрымаў работы брыгады цэнтральных варштатаў завода імя Кірава тав. Лаўрусевіч.

Тав. Лаўрусевіч — прадстаў- нік адной з лепшых брыгад заво- да — рабіў незвычайны даклад. Ён гаварыў аб рэчах, пра якія ўпершыню ўспамінаюць на кал- гасным сходзе, ён раскаваў кал- гаснікам, як арганізавана, як працуе заводская брыгада.

— Наша брыгада меншая, чым вапа, — гаворыць тав. Лаўрусевіч. — У нас усёго 20 чалавек. Але паказальнікаў, якіх мы дабі- ліся, можна было дасягнуць толь- кі пры добрай арганізаванасці брыгады, пры высокай працоўнай дысцыпліне, пры правільным ажыццяўленні прынцыпаў адзна- чалля.

Што значыць адзнаначалле? Мы адзнаначалле разумеем так: загад брыгадзёра — закон для брыгады. Брыгадзёр нікуе не ра работу.

Асабліваю ўвагу мы аддаем ба- рацьбе за працоўную дысцыплі- ну. Быў выпадак, калі адзін ра- бочы меў некалькі спазненняў на работу. Аднойчы, калі ён прышоў са спазненнем у пэх, мы прама яму заявілі, што да работы не дапусцім. І не дапусцілі.

Для нас гэта зусім зразумела. Гэта павінны зразумець і вы. Ка- лі ўоць адзін чалавек пазіўца на работу, гэта значыць, што ўсёй брыгадзе нельга ўжо праца- ваць так планова, як мае быць. Пашоў ён да начальніка пеха і працісь, каб узлі яго на работу.

аўладаннем тэхнікай. І гэта зусім зразумела. Наша брыгада выгус- кае варштаты другога класа да- кладнасці. Хіба можна вырабляць такія варштаты, не аўладаўшы тэхнікай? Зразумела, не. У нас з 20-ці чалавек толькі 8 павінны здаць дзяржаўны тэхнічны экза- мен, астатнія здалі соцтэхэкза- мен.

Аб спаборніцтва. Соцыялістычнае спаборніцтва стала ў нас асноў- ным штурхачом да больш высо- кай прадукцыйнасці працы і вы- ключна высокай якасці. Заклуча- ем мч датарары на спаборніцтва паміж брыгадамі і асобнымі рабо- чымі. Кожны рабочы або брыгада ў пэлым бяруць на сябе пэўны абавязальствы. Праз месяц на- ладжваем праверку. Адна брыгада правярае работу другой. Вось і зараз — наша брыгада парашы- ла выклікаць на спаборніцтва ва- шу другую брыгаду. Намеціць практычныя пункты, вакол якіх будзем весці спаборніцтва, потым праверым — вы ў нас, мы ў вас, як нашы абавязальствы выка- нананы.

Слова атрымаў брыгадзёр дру- гой брыгады Фелікс Пляшчынскі. Ён раскаваў аб тым, як брыгада падрыхтавалася да сяўбы. Потым ён гаворыць:

— У нас слаба з дысцыплінай. не так, як на заводзе. На работу прыходзіць, калі хто хоча. Тут нам трэба многаму навучыцца ў рабочых завода.

— Ці праводзілі вы калі-не- будзь выборчую нараду ў брыга- дзе? — пытаецца тав. Лаўрусевіч у Фелікса.

— Не. Наряды мы ніколі не праводзілі. Бывае так: хто ця- выцца работай, той прыдзе зага- дзя, каб азнаёміцца з тым, што трэба рабіць. Але каб нараду пра- весці, то гэтага не было ў нас. Пасыпаліся пытанні Лаўрусеві- чу:

не дапусціць, а па-другое, калі-б гэта здарылася, ён пайшоў-бы пад суд.

— Чаму-ж тады ў нас, калі коні прымацаваны да пэўных калгаснікаў, іншым калгаснікі бя- руюць іх, а потым чысціць і адка- ваць прыходзіцца прымацаваным? Гэта пытанне хвалюе многіх. Трэба-ж даць кожнаму калгасні- ку каня, калі яму неабходна па- ехаць у горад або па іншай спра- ве. Але адказнасці за каня той не нясе. Адказвае толькі прыма- цаваны. Трэба нежк зрабіць так, каб гэтай абязлічкі не было.

І тав. Лаўрусевіч прыводзіць прыклад з арганізацыяй інстру- ментальнай справы на заводзе. Там інструмент не прымацаваны да асобных рабочых. Аднак, калі хто-небудзь бярэ інструмент, то і поўнасіро адказвае за яго. У кожнага рабочага ёсць некалькі асабістых марак. Калі ён бярэ інструмент, ён здае марку. Марку ён атрымае назад толькі тады, калі верне спраўны інструмент. У выпіку такой сістэмы інстру- мент заўсёды знаходзіцца ў поў- най спраўнасці.

Разгарнуліся спрэчкі. Калгасны конюх Пляшчынскі гаворыць:

— Мы адсталі ад рабочых за- вода. Асабліва адсталі па куль- турнасці. Нам трэба вучыцца ў іх арганізаванасці, дысцыпліне, свядомым адносінам да працы.

У канюшні ў нас абязлічкі з канём і ўпражжю. Конь прыма- цован да мяне, а даюць яго ўсім. Хто-ж за яго адказвае?

На заводзе праводзяць вытвор- чыя нарады. Чаму-б нам не пра- водзіць такія нарады ў сябе? Аба- вязкова трэба.

Трэба адзначыць, што некато- рыя нашы калгаснікі казённа ад- носяцца яшчэ да працы. Нам трэ- ба будзе многаму яшчэ навучыць- ся ў рабочых завода.

І яшчэ доўга, да позняй ночы ішло абгаварэнне ўсіх хвалю

Незвычайны сход

ДАГАВОР НА СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЕ СПАБОРНІЦТВА

паміж брыгадай цэнтральных варштатаў завода імя Кірава і брыгадай № 2 калгаса „Усход“ Каралішчанскага сельсавета, Менскага раёна

Мы, рабочыя брыгады цэнтраль- ных варштатаў завода імя Кірава і калгаснікі брыгады № 2 калгаса «Усход», абмяняўшыся вопытам работы сваіх брыгад, заключаем дагавор на соцыялістычнае спабор- ніцтва паміж нашымі брыгадамі.

Брыгада цэнтральных варшта- таў абавязваецца:

1. Забяспечыць поўнае і штоме- сячнае выкананне плана.
 2. Не мець ніводнай надобра- якаснай деталі.
 3. Уносіць кожны месяц не менш трох рацыяналізатарскіх прапаноў.
 4. Прывесці ў культурны вы- гляд рабочае месца (варштаты, іпчыкі для інструментаў і т. д.).
 5. Сістэматычна, не менш адна- го разу ў пяцідзёнку, выгускаць насаценгазеты пры актыўным удзе- ле ўсёй брыгады і аказаць прак- тычную дапамогу калгаснай брыга- дзе ў пастапоўцы работы насаце- газеты.
 6. Да 15 красавіка ўсім, не здаў- шым яшчэ дзяржтэхэкзамена, здаць на «выдатна».
 7. Штомесячна падрыхтоўваць не менш двух варашылаўскіх стражкоў.
 8. Кожны месяц правяраць вы- кананне соцдагавора з калгаснай брыгадай на сумесных сустрэчах.
- Брыгада № 2 калгаса «Усход» абавязваецца:**
1. Не пазней 25 сакавіка скон- чыць прапрацоўку прыкладнага статута с.г. арцелі, прычым пра- працоўку правесці, выкарыстаўшы вопыт завода, на кватэрах калгас- нікаў.

гаснік добра ўсвоіў кожны пункт статута і стаў актыўным растлу- мачальнікам яго сярод калгаснікаў і аднаасобнікаў.

Абавязваемся поўнасіро і без маейшых адхіленняў ажыццяў- ляць новы сталіўскі статут сель- гасарцелі.

2. Да 20 сакавіка падрыхтава- ца да пробнага выезду (правярыць спраўнасць і набыць сельгасінвен- тар, якога не хапае).

3. У бліжэйшыя дні прапраца- ваць у брыгадзе план веснавой сяў- бы і план брыгады.

4. Да пачатку сяўбы даслаць ка- ней да вышэй сярэдняй сытасці, канчаткова ліквідаваць асобныя момавты абязлічкі коней.

5. Не мець ні аднаго партыяна- лья працоўнай дысцыпліны і безага- ворачна, своечасова і поўнасіро выконваць усе распараджэнні бры- гадзёра.

6. Не менш аднаго разу ў пяці- дзёнку праводзіць вытворчыя на- рады брыгады.

7. Сістэматычна (не менш адна- го разу ў тыдзень) выгускаць брыгадную насаценгазету.

8. Ахапіць індывідуальным соц- спаборніцтвам усіх калгаснікаў брыгады і раз у месяц правяраць выкананне ўзятых абавязаль- стваў як паміж асобнымі калгасні- камі, так і паміж нашай брыгадай і брыгадай цэнтральных вар- штатаў завода імя Кірава.

Па даручэнню рабочых брыга- ды цэнтральных варштатаў брыгадзёра КАНДРАТОВІЧ, рабочы ЛАЎРЭСЕВІЧ.

Па даручэнню агульнага схода брыгады № 2 калгаса Ф. С. ПЛЯШЧЫНСКІ, калгаснік Б. Д. ПЛЯШЧЫНСКІ.

веснавой сяўбы. Спрыма гэтаму даступная работа, правядзеная ў сельсавеце з дапамогай шэфав. У падшэфныя калгасы выязджаюць з разлікам пабыць у калгасах не менш 6 дзён прадстаўнікі профсаюнных арганізацый, фота-работнік, самазаймы гурток, брыгада рамонтных работчых (каваль і інш.). Завод адпусціў калгасам жалеза, лемяхі і машковы.

Надзвычайна арганізавана шэфская работа на заводзе «Большынін». Старшыня шэфкуста тав. Крыгерман у снежні выявіў з брыгадай у сельсавеце, правёў у парадку падрыхтоўкі да з'езда сельветаў конкурсы на лепшы калгас па засяненню насення, рамонту інвентару і інш. мерапрыемствах. Самы буйнейшы калгас «Ленінскі шлях» у гэтым конкурсе выйшаў першым і трымае пераходны сцяг завода. У самым сельсавеце быў арганізаван аграгурток, дзе вучыла-

арцелі. Апрача таго цяпер паслаў туды для дапамогі ў прапрацоўцы статута рабочы тав. Добравольскі. З астатніх арганізацый, уваходзячых у шэфкуст (Скуртрэст, Скурнаробыт, Еўпедтэхнікум) ніхто паліцам аб палец не ўдарыў, каб дапамагчы калгасам у падрыхтоўцы да сяўбы. Фабрыка пасыла брыгаду рабочых для рамонту калгаснікам абутку і дапамогі ў справе арганізацыі хат-лабараторыі.

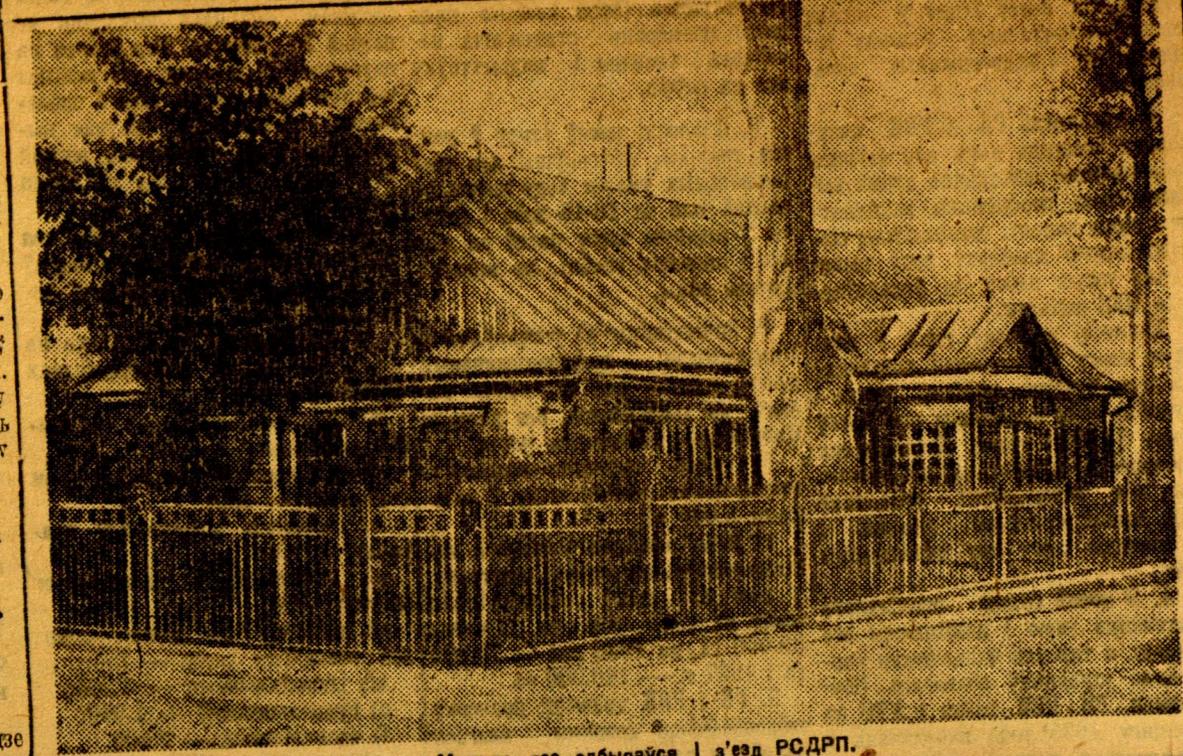
Не збіраўся на працягу апошніх чатырох месяцаў шэфкуст завода імя Молатава. Кіраўніцтва шэфбюро не ведае, што робяць прымацаваныя арганізацыі ў падшэфных чатырох калгасах.

Усё гэта гаворыць аб тым, што заводы «Большынін» і імя Варашылава пакуль што яшчэ адзінокі ў разгортванні шэфскай работы. Арганізацыі, якія ўваходзяць у склад шэфкустаў, не адчуваюць ніякай адказнасці за пастаноўку шэфскай работы.

І. РУБІНШТЭЙН.

— Ці прымацаваны варштаты да пэўных рабочых?
— Бясспрэчна так, — адказвае Лаўрусевіч.
— А што калі да варштата надыйдзе другі рабочы і папсуе яго? Як тады?
— Па-першае, — адказвае тав. Лаўрусевіч, — яго да варштата

брыгада № 2 вопыт брыгады цэнтральных варштатаў.
У заключэнне брыгада выдзеліла сваіх прадстаўнікоў для заключэння дагавора на соцэаборніцтва на час веснавой сяўбы з брыгадай цэнтральных варштатаў.

Домік у Менску, дзе адбываўся І з'езд РСДРП.

К ГІСТОРЫІ ПЕРШАГА З'ЕЗДА РСДРП

Скліканню першага ўсёрасійскага з'езда РСДРП прадшэфстваў доўгі перыяд рэвалюцыйнай барацьбы ў Расіі. Пачынаючы з 60—70-х гадоў у якасці магутнейшага фактара гэтай барацьбы выступае рабочы клас. На першых парах рабочы рух у Расіі развіваўся без прамой сувязі з рухам рэвалюцыйнай грамадскай мыслі. Таўсама, як і ў Заходняй Еўропе, рабочыя ў Расіі «вялі барацьбу з капіталістамі, наладжвалі стачкі і саюзы, а сацыялісты стаялі ў баку ад рабочага руху, стваралі вучэльні, закрытыя сучасныя капіталістычны, буржуазны лад прамадства і патрабуючы замяны гэтага ладу другім, вышэйшым сацыялістычным ладом. Аднаўленне рабочага руху ад сацыялізма выклікала слабасць і няразвітасць і таго і другога: вучэльні сацыялістаў, не злітыя з рабочай барацьбой, аставаліся толькі утопіямі, добрымі паказаннімі, не ўлічыванымі на сапраўднае жыццё; рабочы рух аставаўся дробным, 1898 г. — 14-16 сакавіка — 1935 г. раздробленым, не асвятляўся перадавой навукай свайго часу» (Ленін, том II, стар. 534—535).

У пацвярджэнне гэтай мыслі Ленін указваў, што «Калі ў 1875 годзе ўтварыўся «Паўночна-Рускі Рабочы Саюз» і ў 1878 годзе «Паўночна-Рускі Рабочы Саюз», то гэтыя рабочыя арганізацыі стаялі ў баку ад напрамку рускіх сацыялістаў; гэтыя рабочыя арганізацыі патрабавалі палітычных праў народу, хацелі весці барацьбу за гэтыя правы, а рускія сацыялісты памылкова лічылі тады палітычную барацьбу адступленнем ад сацыялізма. Але рускія сацыялісты не спыніліся на сваёй няразвітай, памылковай тэорыі. Яны паплі ўперад, успрымаўлі тэорыю Маркса, выпрацавалі ў прылажэнні к Расіі тэорыю рабочага сацыялізма, тэорыю рускіх сацыял-дэмакратаў» (Ленін, т. II, стар. 535).

У 80-х гадах «рабочыя стачкі становяцца штодзённым з'явішчам рускага жыцця». Па далёка не поўных даных, толькі больш або менш буйнымі стачкамі за гады 1881—1886 было ахоплены звыш 80 тысяч рабочых. У 1885 годзе на фоне амаль суцэльна стыхійнага стачачнага руху, якім польгам успыхвае вядомая Марозаўская стачка орэхава-зубоўскіх тэкстыльчыкаў, арганізаваная і кіруемая рабочым Майсеенка. Стачка паказала ўсім і, перш за ўсё, сакаму рабочаму класу, «якая аграмадная сіла заключаецца ў злучаным пратэсце рабочых» (Ленін). Пад уплывам росту рабочага ру-

ху, насустрач гэтаму руху, у барацьбе з народніцтвам усё больш шырокія колы рэвалюцыйнай інтэлігенцы паварачваюць к марксізму. У 1883 годзе частка адкалоўных народнікаў на чале з Плеханавым арганізавала за граніцай групу «Освобождение труда», якая «зрабіла крок насустрач рабочаму руху» (Ленін), аднак у сваёй палітычнай дзейнасці не знайшла паслядоўцаў і вытрыманай сацыял-дэмакратычнай лініі. Трэба з усёй рапучасцю падкрэсліць, што група «Освобождение труда» не з'яўляецца асновапаложніцай большэвізма, як гэта даводзіць меншавіцтваючыя элементы з пэўнымі фальсіфікатарскімі і кантрабандысцкімі мэтамі накіраванымі супроць левінізму. Даволі паказаць на барацьбу Леніна з меншавізмам Плеханава на працягу ўсяго перыяда гісторыі нашай партыі, каб даць адпор усім меншавіцкім спробам прадставіць групу «Освобождение труда» родамачальніцай большэвізма.

Не групу «Освобождение труда», а Пецербургскі «Саюз барацьбы» Ленін лічыў зачаткам партыі большэвіцкай. Пры ўсіх недахопах дзейнасці групы «Освобождения

труда», пры ўсіх тых буйных палітычных памылках і народніцкага і меншавіцкага характару, якія былі ў яе праграмных дакументах, яна была ўсё ж першай сацыял-дэмакратычнай групу ў расійскім рэвалюцыйным руху.

У тым жа 1883 годзе ў Пецербургу арганізуецца гурток Благаюва пад назвай «Партыя рускіх сацыял-дэмакратаў». У Маскве, у Казані, Кіеве, Самары і т. д. — усюды ўзнікаюць рэвалюцыйныя гурткі, у якіх узмоцнена вядзецца работа па вывучэнню Маркса—Энгельса. Гурткі гэтыя, разрозненыя, аба-собленыя, часта зусім не звязаныя адзін з другім. «Гэта быў перыяд узніжнення і ўмацавання тэорыі і праграмы сацыял-дэмакратыі. Лік прыхільнікаў новага напрамку ў Расіі вымяраўся існаваннем. Сацыял-дэмакратыя існавала без рабочага руху, перажываючы як палітычная партыя, працэс утробнага развіцця» (Ленін, т. IV, стар. 499).

90-я гады характарызуюцца магутнейшым уздымам рабочага руху ў Расіі. Стачкі дасягаюць небывалых да таго часу ў Расіі размаху. Калі за 1881—1886 гг. колькасць удзельнікаў стачак да-

Да чаго прыводзіць безадказнасць рэдакцыі

Калгасы Месціслаўшчыны ўключаюцца ў абвешчаны ўсебеларускім з'ездам рабсельжораў вытворчы паход імя тав. Гінало за лён.

10 сакавіка раённая газета «Большынін Месціслаўшчыны» змяшчае самаабавязцельствы — зварот злёта намеснікаў старшын калгасаў па ільну да ўсіх калгаснікаў, калгасніц, праўленняў калгасаў і працоўных аднаасобнікаў Месціслаўскага раёна.

Справа добрая і необходимая. Але рэдакцыя месціслаўскай газеты так безадказна падыйшла да гэтага дакумента, так «выпрайла» і «адрэагавала» яго, што ў ралзе пунктаў атрымалася шkodлейшая блытаніна.

Не будзем ужо спыняцца на выключнай няграмацкасці зварота ў тым відзе, як ён змешчан у газеце, няграмацкасці граматычнай і стылістычнай, прывёшай да скажэння сэнсу раду пунктаў сама-

абавязцельстваў. Спынімся толькі на адным.

У самаабавязцельствах намеснікаў старшын калгасаў па ільну гаворыцца аб адпору кулацкім антыільняным тэндэнцыям. Паглядзім, як выглядае гэты пункт у месціслаўскай газеце:

«Даючы рэшучы адпор усім антыільняным настроям, класавы вораг, ахвосты кулацтва, і ўсе антысавецкія элементы будучы імкнуцца падарваць нашу калгасную гаспадарку».

Выходзіць, што адпор антыільняным настроям будзе даваць класавы вораг і імянна гэтым ён будзе падрываць калгасную гаспадарку. Так ці што трэба вас разумець, таварышы з месціслаўскай газеты?

Толькі ў выніку выключнай безадказнасці рэдакцыі «Большынін Месціслаўшчыны» (рэдактар П. Іваню) магло мець месца такое недарупчальнае палітычнае скажэнне дакумента, замяняючага на барацьбу за высокакасны лён.

вая барацьба рабочых ператвараецца пры такім зліцці ў свядомую барацьбу пролетарыята за сваё вызваленне ад эксплуатацыі яго з боку маёмасных (імуніх) класаў, выпрацоўваецца вышэйшая форма сацыялістычнага рабочага руху: самастойная рабочая сацыял-дэмакратычная партыя» (Ленін, т. II, стар. 535).

У верасні 1893 года В. І. з Самары прыязджае ў Пецербург і там арганізуе «Союз борбы за вызваленне рабочага класа». Пад непасрэдным кіраўніцтвам Леніна, саюзам праводзіцца аграмаднейшая прапагандысцкая і агітацыйна-масавая работа. Сярод рабочых Пецера арганізуюцца гурткі, выпускаюцца і распаўсюджваюцца лістоўкі. Саюз кіруе цэлым радам стачак на буйнейшых прадыпрыемствах Пецербурга, арганізуе выпуск газеты «Рабочее дело», устаўляе шырокія сувязі з арганізацыямі другіх гарадоў — Масквы, Іванава-Вазнесеўска, Кіева, Ноўгарада. Екацерынскі «Союз борбы за вызваленне рабочага класа» ў той перыяд, калі ім кіраваў Ленін, несумненна, можа быць з поўным правам назван зачаткам большэвіцкай партыі. У аснову арганізацыйнай будовы гэтага саюза, праўда, яшчэ ў няразвітым і непрапрацаваным выглядзе, былі пакладзены прынцыпы актыўнага членства, партыйнай дысцыпліны, адзінства на прынцыповай ідэй-

най аснове, цэнтралізма, — усё тое, што было потым яшчэ больш глыбока распрацавана Леніным і складала арганізацыйныя прынцыпы большэвізма. У гэты-ж перыяд (1893-94 гг.) Владзімір Ільіч апу-блікоўвае бліжучую работу «Что такое «друзья народа»... у якой з усёй яснасцю фармулюе мету і задачы рабочага класа Расіі і яго партыі: «На влас рабочых і зварачаюць сацыял-дэмакраты ўсю сваю ўвагу і ўсю сваю дзейнасць Калі перадавыя прадстаўнікі яго ўсволяць ідэй навуковага сацыялізма, ідэю аб гістарычнай ролі рускага рабочага, калі гэтыя ідэі атрымаюць шырокае распаўсюджанне і сярод рабочых створацца моцныя арганізацыі, пераўтвараючыся пераходна ў разрозненую эканамічную ваіўу рабочых у свядомую класавую барацьбу. — тады рускі РАБОЧЫ, падняўшыся на чале ўсіх дэмакратычных элементаў, зваліць абсалютызм і павядзе РУСКІ ПРОЛЕТАРЫЯТАМ УСІХ КРАІН ПРАМОЙ ДАРОГАЙ АДКРЫТАЙ ПАЛІТЫЧНАЙ БАРАЇБЫ ДА ПЕРАМОЖНАЙ КОМУНІСТЫЧНАЙ РЭВОЛЮЦЫІ» (Ленін, т. I, стар. 194).

Дзейнасць Леніна ў 90-х гг. прадстаўляла сабой пераходны этап крышталізацыі тэарэтычных, праграма-тактычных і арганізацыйных асноў большэвізма. Імянна ў гэты перыяд пачынае Ленін барацьбу за большэвіцкую партыю новага тыпу.

8-га снежня 1895 года царскі ўрад кідае Владзіміра Ільіча і яго

ГНУСНАЕ ЗЛАЧЫНСТВА Ў БЕЛЬСКАЙ ШКОЛЕ

КРЫЧАЎ, 15 сакавіка. (Па тэлефону ад нар. «Звязды»).

Вечарам 7 сакавіка чатыры вучанцы Бельскай няпоўнай сярэдняй школы гулялі на вуліцы. Тут былі і 15-гадовая дачка калгасніцы, вучанца 6 класа Чарнаўсавы Вольга. Да іх падыйшлі настаўнікі гэтай жа школы Салаўёў і Астапенка. Настаўнік Салаўёў ухачіў за руку Чарнаўсаву і пры дапамозе Астапенкі пачаў цягнуць у школу. Як Вольга не супраціўлялася, Салаўёў зацігнуў яе ў школу і ашалавіў.

На другі дзень аб гэтым ведалі ўсе вучні школы. З Чарнаўсавай пачалі шпіць, называць яе «жонкай» Салаўёва. Гэтыя здзекі Вольга пачала адтываць на кожным кроку — у школе, на вуліцы, у калгасе. Аб здарэнні даведаліся маці і брат Вольгі, якія не моцна наблілі. Такіх здзекаў Чарнаўсавы не маглі больш вытрымаць і памыслилі жыццё самагубствам.

Аб гэтым вядома і ў нашым краі. Асабліва прычыны трагічнай смерці 15-гадовай дзяўчынкі, да якой даўжэ яе гвалтаўнік-настаўнік.

Што прадстаўляе сабой Бельская школа, дзе мог здарыцца такі гнусны чубараўскі вышчад?

У мінулым годзе ў Бельскай школе шырока праводзіліся банкеты настаўнікаў з вучанцамі старшых класаў. Замест камуністычнага выхавання дзяцей настаўнікі з імі фліртавалі. Так было і ў гэтым годзе. У школе ёсць 5 настаўнікаў-комсамольцаў, але нія-

кай палітычна-выхаваўчай работы сярод вучняў і піонераў не праводзілася. Раздашчоны настаўніцкі калектыў школы дайшо да таго, што ў школе не знайшлі ні аднаго палітычнага доўнга. Чыста-буржуазныя метады выхавання вучняў шырока распаўсюджваліся ў выкладанні многіх настаўнікаў. Настаўнік Зуброў дае вучням вульгарныя жывыя і для пакарання сістэматычна ставіць іх у кут.

Аб чубараўскім учынку Салаўёва настаўнікі школы ведалі, але замест таго, каб выкрыць чубараўца, разам з усімі насміхаліся над Чарнаўсавай, чым паскорылі яе трагічны канец.

Сігналы аб становішчы ў Бельскай школе сыпаліся ў рэдакцыю раённай газеты. Пісалі вучні-сельскоры. Рэдакцыя пераслала замітку ў райАНА, там яны збіраліся ў адну панку і заставаліся без усякай увагі. Такіх замітак напісалася аж 8 штук. Загарты райАНА Зайцаў, маючы столькі сігналаў, ні разу не заглянуў у Бельскую школу.

Чубараўцы Салаўёў і Астапенка вараз арыштаваны 17 сакавіка іх будучы супаіць. Але апрача іх ёсць яшчэ вінаватыя. За аднаўлення школы нясуць поўную адказнасць усе раённыя арганізацыі і ў асаблівасці райапа і райком комсамола, якія зусім не клапаціліся аб выхавачай рабоце ў школах і аб аздораўленні такіх школ, як Бельская.

М. ВІШНЕУСКІ.

АД РЭДАКЦЫІ:

Паводлямае з Крычова — сімвал вышчадэння палітычнай ваіны.

Наша савецкая школа — магутнейшая зброя камуністычнага выхавання новага пакалення грамадзян савецкай радзімы. Дзякуючы гіганцкаму ўвазе і клопатам партыі, урада і ўсёй савецкай праўдасці, наша школа з кожным годам усё лепш і лепш выконвае гэты свой абавязак.

Але гэтым большым пільнасцю патрабуюцца ад усіх нашых арганізацый, каб не дапусціць пранікнення ў школу вероўных нем элементаў, якія не ганьбоць самімі агіднымі сродкамі ў сваім імкненні напавесці нам, паштоўцамі нашай выхавачай рабоце. І толькі ў выніку страты ўсёмага рэвалюцыйнага пачуцця асобных існуючых работнікаў апарату народнай асветы, асобных

спей школы, або збівае дзяцей са смаротным вышчам у Бабінавіцкай школе, Лізненскага раёна (аб чым паведамлялася ў чарашнім нумары «Звязды»).

«Звязда» мае значны матэрыял, які сведчыць аб дрэнным становішчы ў радзе іншых школ, аб засмешчэнні радой настаўніцтва класова-вероўных, брудным і гнусным элементам. Ясна, што ніякага гэта падзе не толькі на мясцовай арганізацыі, але і на НАРКОМАС-ВЕТЫ, які дагэтуль не нечучыўся яшчэ кіраваць школай апэратыўна і канкрэтна, які бестурботна аднавіцца да прасперы мадраў народнай асветы і ачытае іх ад вероўных, шкідных элементаў.

Між іншым, аб гэтым жа «Звязда» пісала і ў № 47 за 28 сакавіка ў атладе пісем «Звяздасе біць по варагу і прымырочных яго лібералах».

ПОУНАЯ ГАТОУНАСЦЬ ДА СЯЎБЫ — ЛЕПШЫ АДКАЗ НА ЗАКЛІК БРЫГАДЗІРА ГАРАЯ

РЫХТУЕМСЯ АДНАЧАСОВА ДА СЯЎБЫ І ДА ЎБОРАЧНАЙ

Тав. Гарай, прачытаўшы тваё пісьмо, мы, брыгадзіры калгаса «Ударнік», Крычаўскага раёна, падтрымліваем тваё каштоўнае пачынанне па арганізацыі ўсебеларускага саборніцтва калгасных брыгад. Уключаючыся ў гэта саборніцтва, мы хочам падзяліцца з табою і з усімі калгаснымі брыгадзірамі рэспублікі, які мы падрыхтаваліся ў гэтым годзе да сяўбы. Прапрацаваўшы новы статут сельгасарцелі, мы паставілі сабе задачай за высокай ўраджаі змагацца зімою, у часе падрыхтоўкі да сяўбы.

Што мы для гэтага зрабілі? Калі ў мінулым годзе занята было толькі 50 проц. яравога кліну, то сёлета паднята да аднаго кавалачка. Больш паловы яравога кліну мы сёлета будзем угноўваць. Мы сабе паставілі задачай класці гной у абавязковым парадку на ўсё поле, не радзей як праз два гадзі на трэці. Сёлета ў нас у паўтара раза больш гною, чым было летась, у дадатак мы яшчэ закупілі 300 тон гною на ашормачным пункце. 550 тон гною ўжо вывезена на поле і складзена ў кучы.

Летась у нашым калгасе не праводзілася вагнаванне глебы. Сёлета мы будзем яе вагнаваць, для чаго вывезлі 100 тон вапны. Сабралі 100 пудоў помелу, атрымалі 5 тон такога каштоўнага ўгнаення, як калійная соль.

Насевне ў нас абмешчана на гатунковае, усё ачышчана, усхожае не ніжэй 95 проц. Яшчэ з восені мы адсартавалі будзьбу і на насевне пакінулі толькі «Вольтман».

У мінулым годзе мы перайшлі на севазварот, які і будзем захоўваць. Летась мы правялі меліярацыйныя работы на забалочаных землях. Вясною там будзем севаць яравыя. Зараз на нізкіх месцах па азімых мы робім суцэск вады, каб не вышрала і невымала жыта.

Колі нашы ўсе вышэй сярэдні

уштанасці, няма збытых і абгуленых. На пасевную забраніравана на кожнага вава на 16 кіло добра-якаснага сена на дзень і па цэнтнеру аўса на ўвесь час пасевнай. Броньфонд перадад нам брыгадзірам, за захаванасць яго мы адказваем.

Рыхтуючыся да пасевнай, мы адначасова рыхтуемся і да ўборачнай. Ты, тав. Гарай, аб гэтым часу не ўспомніў, а гэта мы лічым вельмі важным, бо нельга акладваць падрыхтоўку да ўборачнай на лета. Зараз гэта лягчэй зрабіць, ёсць многа свабоднага часу. Плуці і бораны мы адрамантавалі столькі, каб іх было ў запасе. 61 калёсы мы адрамантавалі і зрабілі новыя на жалезным хаду і 8 калёс на драўляным. У часе ўборачнай будучы такіх дні, што прыдзецца ў калёсам запрачыць ўсе рабочыя коні. Якраз яны нам тады і прыгажэцца. Зборна ў нас адрамантавана, усталы ёсць вярткі, пастромкі і яшчэ ў запасе маем цэнтнер вырвак. Увесь інвентар перадад па актах брыгадам. Коні ў брыгадах замацаваны за калгаснікамі.

Дзекую Пажарскаму Слібіну за заказамі зрабіць 115 грабелі, больш паловы ён ўжо зрабіў. Зрабілі 55 міл. Для стагавання сена заготовілі вагі, якія можна падаваць на стог па праляй капе сена.

Практыка летанявага года паказала, што імяны, асабліва на трайных ворыве, даў з гектара 20 цэнтнераў, а пры двайным толькі 15 цэнт. Сёлета мы ўсю плошчу пад імянь і шпаліцу будзем троець. Сяўбу бярэм правосці за 12 дзён.

Мы гатовы хоць сёння высекаць у поле.

Брыгадзіры калгаса «Ударнік», Крычаўскага раёна, КРЫВАНОСАЎ СЦЯПАН і ВАРВА ЯГОР.

Усебеларускае саборніцтва калгасных брыгад

БРЫГАДЗІРЫ ШКЛОЎШЧЫНЫ АДКАЗВАЮЦЬ ТАВ. ГАРАЮ

Дарагі таварыш Гарай!

Мы, брыгадзіры паляводчых калгасных брыгад Александрыйскага, Рыжскаўскага і З. Шклоўскага сельсоветаў, Шклоўскага раёна, з вялікім захапленнем прачыталі і абмеркавалі тваё пісьмо. Мы горача вітаем тваю ініцыятыву па арганізацыі ўсебеларускага саборніцтва па права падпісаць распарт нашаму любімаму правядыру тав. Сталіну аб паспяховым правядзенні сяўбы і ўсіх сельгаспадарчых работ 1935 года.

Уключаючыся ва ўсебеларускае саборніцтва, мы бярэм на сябе абавязальства: засеяць увесь яравы клін дображасным, ачышчаным на трыеры, пратручаным насеннем не ніжэй 90 проц. усхожасці. Для гэтага нам неабходна закончыць унутрыкалгасны абмен насення і абмен з дзяржавай не ніжэй 15 сакавіка; да гэтага часу поўнаасцю скончыць вывазку на поле гною і мінеральнага ўгнаення; сабраць помел з разлікам не менш поўцэнтнера з кожнага калгаснага двара. Такія нашы календарныя тэрміны падрыхтоўкі да сяўбы. Мы іх вытрымаем дакладна.

Наш раён ільноводчы. Мы паставілі перад сабой задачу — дабіцца не менш 4-х цэнтнераў ільновака і 3,5 цэнтнера ільносемія з аднаго гектара. Гэтых паказальнікаў мы павінны дабіцца ва штоб там ні стала.

Выходзячы з гэтага, мы абавязваемся падабраць для пасеву ільну лепшыя пашырэднікі. Пачаць сяўбу ў раннія тэрміны і скончыць на працягу шасці дзён. Пры пасеве, прапалцы, ўборцы і апрацоўцы ільну прытрымлівацца ўстаноўленых агратэхнічных правіла, каб ат-

ПЕРШАЯ ПАВЕТРАНАЯ САЊІТАРНАЯ ЭКСПЕДЫЦЫЯ

(Ад спецыяльнага карэспандэнта «Звязды»).

Дзяжурны тав. Слегейна мае абнавіваючыя зводкі: за Менскам бачнасць добрая. Але вылет пакуль што немагчымы. Густой пелляной накрыве туман усю адлегласць наперадзе непраходны ўчастак. Адлет, назначаны на 8 гадзін раніцы, адкладваецца.

Гадзіны вымушанага чакання не здаюцца, аднак, страчанымі для ўдзельнікаў палёта. Праф. Корчыц і яго старшы асістэнт Бобрык з захапленнем раскажваюць аб адзіляючых рэзультатах, дасягнутых першай менскай хірургічнай клінікой у барацьбе з ракавымі захворваннямі, аб паспяховых хірургічных вопытах лячэння туберкулёза, аб пераліванні трупнай крыві. Вучоныя БССР, ўзброеныя навішым вопытам медыцыны ўсяго Савецкага Саюза, шляхам пералівання трупнай крыві варочаюць жыццё людзям, не толькі трапіўшым у лекавыя ўстановы нашай сталіцы, але і тым, што знаходзяцца ў далёкіх раёнах.

Тав. Дорахаў, які сёння павітае машыны ў Прапойск і Чырвонаполле, раскажвае аб тым, як ён па патрабаванню з раёнаў выстра дастаўляе туды на самалёце кроў. Машына, не знікаючыся, скідае больніцам бутылкі з крывёю, снабжоныя малельнымі парашутамі. Так, савецкі санітарны самалёт на сроткі, сабраны таварыствам Чырвонага крыжа, выступае сёння ў новай ролі — байца за здароўе працоўных.

Адлет.

Плану падымаюцца ўверх срабрыстыя птушкі санітар. Праз некалькі мінут Менск астаўся заду. З агла кабіны адкрываецца шырокі асвежаны гарызонт — палі, лясы і частыя населеныя пункты. Спакойна і ўважана гудзе стосільны матар. Яго перакрычаць вядзюка.

— Самаадтыванне, прафесар?

Прафесар Корчыц зразумеў. На яго твары ўсмішка:

— Выдатна!

Машыны ідуць, ледзь-ледзь гойдаючыся, на вышыні 500 метраў. На белых палках існуюца цемра ад

ўзабаве ў мясцовай лячэбніцы ён пачаў прыём хворых. Але аказалася, што з спецыяліста-хірурга ён вымушан быў ператварыцца ў універсала. Да яго ішлі хворыя і на ўнутраных, і па скурных, і па зяночных, і па вушных і шп. лякарнях. Гэта была вымушаная дзятка навізнае справы, ясоратэаляаасці. Праўда, у беларускага Чырвонага крыжа і Наркамата аховы здароўя яшчэ няма вопыта гуткай паветранай дапамогі мясцам — гэты палёт у Прапойск і Чырвонаполле быў зроблен ўпершыню ў БССР.

Ужо з моманта пасадкі машыны выявілася, што к прылёту спецыяліста-хірурга на мясцах трэба рыхтавацца задоўга да назначанага дня іх прыбыцця, што задоўга яшчэ трэба адбіраць хворых для кансультацый або аперацый.

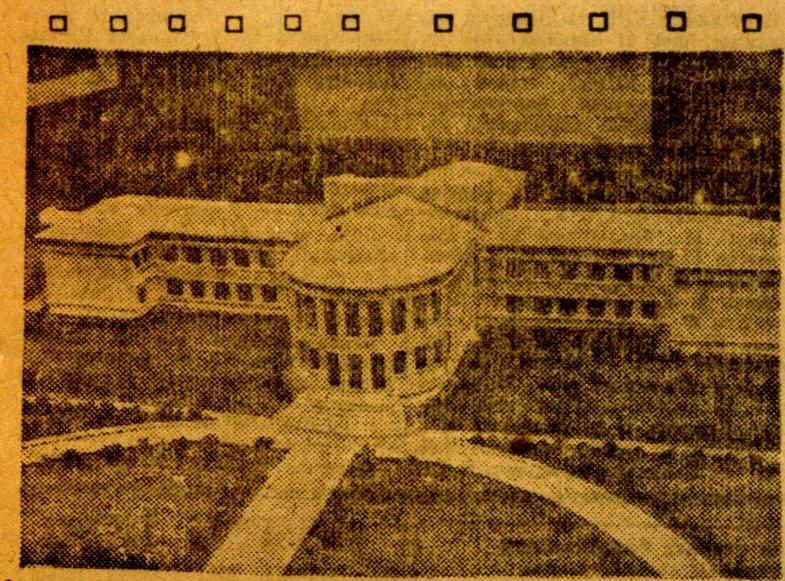
У Чырвонаполлі, напрыклад, толькі пасля прылёту праф. Корчыца паведамілі па тэлефону ў сельсоветы і калгасы, што на раіцу 13 сакавіка назначан прыем хворых, якія маюць патрэбу ў дапамозе спецыяліста-хірурга. Раіццою ў прафесара адбыўся выключна вялікі кансультацыйны прыём — хворыя з'явіліся з многіх сельсоветаў, ажурваючы Чырвонаполле. Але, як і трэба было чакаць, спецыяльнага албору хворых не было і не магло быць. Тое-ж самае прыкладна паўтарылася і ў Прапойску, дзе доктар Бобрык паспеў зрабіць дзве лекцыі аперацый.

Увечары ў гэты прылёт у чырвонапольскім доме сацыялістычнай культуры адбылася таварыская сустрэча працоўных мястэчка і калгаснікаў з дэтай трупнай. Вітаючы прыбыўшых, сакратаў райкома партыі тав. Лапацін, гаварыў аб глянцы ўпроснай савецкай авіяцыі; аб той увазе і клопатах, якія наша партыя і якая Сталін аддавае палітычнаму модыфікацыя абслугоўвання працоўных; аб задачах, якія стаяць перад рабочымі і калгаснікамі Чырвонапольскага.

Па-брацьку дэла былі спаткаваны выступілі тав. Дорахава, праф. Корчыца і прафэсарка «Звязды», іх прыводы, прысвятаны бабарбе да культуры ў Агусту з аб'явамі

поўнага збыцця імі аб адкаменсі за лёс выхавання савецкай дзятва-ры, сталі магчымы такія выдкі, як згвалтаванні вучэнцы ў Бель-

ратурай рэспублікі аб ператварэнні працэса над гвалтаўнікамі ў пена-зальны з прычымненнем да яго ўва-гі шырокіх працоўных мас.

У Сталінградзе на заводзе «Чырвоны Окцябр» ідзе будаўніцтва новага будынка школы-семігодкі. Будаўніцтва будзе скончана 1-га мая 1935 года. На здымку: макет школы-семігодкі.

Наша другая брыгада летась была адстаючай у калгасе «Чырвоная Сувалка» (Полтавына). Ураджай у нас быў намяго горшы, чым у першай брыгадзе. Апраўданні для адставання не было — зямля такая-ж, як і ў першай брыгадзе, людзей нават больш.

Адставалі мы проста таму, што зануслілі зямлю, мала яе ўгнайвалі.

Праўдзінне калгаса зняло старога брыгадзіра і паставіла мяне на гэту работу. Ужо тры месяцы, як працую брыгадзірам другой брыгады.

Зараз я пераканаўся ў праваце рэчыцкага брыгадзіра тав. Гарая, што няма ніякіх аб'ектыўных прычынаў. Сталінскі статут дае нам магчымасць з адстаючых стаць перадавымі, трэба толькі працаваць, тады мы атрымаем на працазоль не 3 кгт. хлеба і 7 кгт. бульбы, а ў 3-4 разы больш.

Для таго, каб гэта атрымаць, мы ўжо цалкам вывезлі гной з нашых

калгасных хлявоў, скарлі іго ў вялікія кучы і ўтрамбавалі. Зараз прыступілі да вывезення гною з хлявоў калгаснікаў. Вывезена нямаля гною з горада. Больш 1,5 тоны по-пелу сабралі ў сваім калгаснікаў, у два разы больш думаем сабраць у горадзе. Нашы кіраўнікі паехалі ўжо дагаварыцца з гарадскімі арганізацыямі. Мы паставілі перад сабой задачу — даць рэкордны ўраджай, і мы гэтага заб'ёмся.

Наш калгас у мінулым годзе трэцім па рабуну ў верасні выкаваў гадавы план ільвозатовак. 6 пэнтнераў валажна 10 і 12 тунара здалі звыш плана.

Зараз, уключаючыся ў саборніцтва брыгадзіраў па выхліку тав. Гарая, будзем працаваць яшчэ лепш, каб заваяваць права падлісаць ранарт нашаму любімаму Сталіну.

ШКУРДА ТРАФІМ.
Брыгадзір другой брыгады калгаса «Чырвоная Сувалка», Сосніцкага сельсовета, Полацкага раёна.

На ўсіх гэтых абавязавальствах мы выхлікаем на саборніцтва ўсіх брыгадзіраў малыводчых брыгад, калгаснікаў і калгасніц Шклоўскага раёна.

Брыгадзіры-ўдзельнікі палыводчых брыгад калгасу Аляксандрыйскага, Рыжынаўскага і 3. Шклоўскага сельсоветаў:

МАРОЗАУ, АУДЗЕЕУ М., ТАРАНКОУ, МІЛЬТО, БРОДКІН, АЛАДЗЕУ, ПАБОРЦАУ, АЛАДЗЕУ, КАНЬКОУ, ШКУРЧАНКА, ЛОДАУ, ЕРМОЛАУ, КРУПЕНЬ, КАЗЛОУ, КОТАУ, НІКІЦІН.

РАГАЧОУ. Заклік брыгадзіра Гарая надрукован у рагачоўскай раённай газеце. Зараз пісьмо Гарая абмяркоўваецца ва ўсіх калгасах і брыгадах раёна.

ВЯРХОУСКІ.

тав. Пецько — стары воінытм аб абароне нашай вялікай радзі-

У Пралюўску. Радасна сустраці працоўныя мястэчка наш прылёт, які даставіў сюды доктара Бобрыка. І тэсама мы горача былі спатканы на пленуме райвыканкома. Пленум, засядаўшы разам з старшынёй сельсоветаў і калгасаў, абмяркоўваў баявыя пытанні падрыхтоўкі да сярбы, практычныя задачы раёна ў ажыццяўленні сталінскага сельскагаспадарчага статута.

Праз 20 мінут пасля прылёту у Пралюўск сеў у Чырвонапалля другой самалёт.

Чырвонапалльцы былі загалда паведамлены аб прылёце. Восць чаму тысячная маса ў момант пчыльнай сцяной акружыла машыну. Як блізкага надзейнага друга сустраці працоўныя Чырвонапалля павеатрагага госда. Прафесар Борчяц спынаўся. Не-

мы часта перамяняліся змадамы мантамі.

Па разшэнню слога таварыжак сустрача павінна пакласці пачатак культурнага паходу ў раёне за чыстоту кватэраў, чысты двор, за пабудову новых лазняў за чысты калодэж, за сетку калгасных ды-рульняў і т. д.

На вясновым дзень у назначаны час — роўна ў 2 гадзіны стар-таваў з Чырвонапалля на Менск. У Пралюўску самалёт сустра-ся з другой машынай. Пралюў-ныя з захапленнем прымаюці Іх.

У разшэннях XI ўсебеларускага з'езда саветаў па тэмацы Народна-га камісарыята аховы жароўя бы-ла заісана — арганізацыя павеат-раную луткую дапамоцу аддаленым раёнам БССР. Так павеатм 12 і 13 сакавіка быў паклазены пачатак ажыццяўленню важнейшага задан-ня гаспадара рэспублікі — з'ездз саветаў.

ГАРТ.

бліжэйшых саратнікаў па саюзу ў турму, а потым накіроўвае ў осылку. Але і ў турме, і ў осыл-цы работа Леніна, яго барацьба за партыю, сувязь з рабочым ру-хам, кіраўніцтва ім не спыняецца. Сядзячы ў турме ў Піцеры да высылкі ў Сібір, Владзімір Ільіч ніша праект і тлумачэнне прагра-мы соцыял-дэмакратычнай партыі, піша брашуру аб птграфак і інш., праз пісьмы, запіскі кіруе работай астаўшыхся на волі са-ратнікаў па саюзу.

Пасля арышту Владзіміра Ільіча Піцёрскі саюз прабуе ажыццявіць задачу стварэння ўсерасійскай партыі. У 1896 годзе Н. К. Круп-ская, працуючая ў Піцёрскім са-юзе, робіць паездку на поўдзень з мэтай дагаварыцца з арганізацыя-мі поўдня Расіі аб выданні агуль-нарускай газеты і аб скліканні ўсерасійскага з'езда соцыял-дэма-кратычных арганізацый. У Палта-ве яна сустракаецца з рэволюцыя-нерамі таго часу — Соммерам, Ру-мянцэвым і Тучапскім. Па ўсіх пытаннях дасягаецца поўная зго-да. Аднак, гэтай згодзе не суджа-на было ажыццявіцца, галоўным чынам, у сувязі з паследаваўшымі арыштамі ўсяго старога кірую-чага складу Пецёрбургскага саю-за. Будаўніцтва саюзам перайшло

ў рукі «маладых», якія вельмі хутка скаціліся к эканамізму.

У 1897 годзе за арганізацыю з'езда бяруцца кіеўскія арганіза-цыі — Кіеўскі саюз і група «Ра-бочей газеты» з ўдзелам тав. Эй-дэльмана. Вясной гэтага-ж года імі ў Кіеве робіцца спроба склі-каць першы з'езд. З-за малой колькасці прыбыўшых прадстаўні-коў ад арганізацый, з'езд не ад-быўся. Замест з'езда была правед-зена парада, на якой вынесена рашэнне аб распрацоўцы прагра-мы работ з'езда і рассылкі яе па арганізацыях. Работа гэта была даручана кіеўскім арганізацыям. Нарадай прызнана неабходнасць выдання агульнарускай газеты і вынесена рашэнне аб пераймена-ванні ўсіх рэволюцыйных аргані-зацый, па прыкладу Піцёрскага саюза, у «союзы борьбы за осво-бождзненне рабочаго класа». Пасля канферэнцыі прадстаўнікі кіеў-скай арганізацыі аб'ехалі рад арганізацый з мэтай азнаямлення з работай саміх гэтых арганізацый па месцы і ўсталявання іх права на пасылку дэлегатаў на надыхо-дзячы з'езд. І толькі вясной (1 (14 сакавіка) 1898 года ў Менску склікаецца першы з'езд соцыял-дэмакратычных арганізацый *).

* Кіеў, Пецёрбург, Масква і інш. буйныя цэнтры па чыста канспіратыўных меркаваннях не надыходзілі ў якасці месца рабо-ты з'езда. У гэтых адносінах най-больш зручным месцам быў Менск.

З'езд праводзіў сваю работу ў маленькім (у 6-7 пакояў) драўля-ным, аднапавярховым доміку, у кватэры чыгуначнага служачага Румянцэва. На з'ездзе было 9 дэ-легатаў, якія прадстаўлялі 6 арганізацый. Піцёрскі «Союз борьбы за освобождеиіе рабочаго класа» быў прадстаўлен Радчэнка. Маскоўскі — Ванюскім, Екацерынаслаўскі — Петрусевічам, Кіеўскі — Тучап-скім. Група «Рабочей газеты» на з'ездзе была прадстаўлена Эйде́ль-манам і Вікторчыкам, Бунд — Крэмерам, Мутнікам і Кацам. Ра-бота з'езда праходзіла з раніцы да позняга вечара з перапынкам на абед. Пратакты з'езда не пісаліся, запісваліся толькі яго рашэнні.

Першым рашэннем з'езда—бы-ло рашэнне аб зліцці арганізацый «Союзов борьбы за освобождеиіе рабочаго класа», групы «Рабочей газеты» і Бунда ў адзіную Расій-скую соцыял-дэмакратычную ра-бочую партыю, прычым па рашэн-ню з'езда Бунд уваходзіў у партыю, як аўтаномная арганізацыя. Бундаўцы рашуча настойвалі на аўтаноміі для сваёй арганізацыі. Ужо тады пры самым сваім унік-ненні Бунд быў праітан атрутай апартунізма і буржуазнага нацыя-налізма і гэтай атрутай прабаваў атруціць рабочы рух.

З'езд выбраў Цэнтральны Камі-

тэт, куды ўвайшлі Эйдэльман, Радчэнка і Крэмэр. З'езд вызначыў ролю і функцыі ЦК, устанавіў узаемаадносіны паміж ЦК і мясцовымі камітэтам. Неабходна прызнаць, што рашэнні з'езда не забяспечвалі стварэння адзінай строга - цэнтралізаванай баявой партыі. Роля ЦК была зведзена пераважна да выканання тэхніч-ных функцый (стварэнне і дастаў-ка мясцовым камітэтам літарату-ры, стварэнне прадпрыемстваў, малючых агульнае для ўсёй Расіі значэнне, размеркаванне сіл і срод-каў). Мясцовым-жа камітэтам бы-ла прадстаўлена поўная аўтаномія аж да невыканання рашэнняў ЦК. Несумненна, што ў прыняцці та-кого рашэння не апошняю ролю адыгралі дэлегаты Бунда.

Афіцыйным органам партыі з'езд прызнаў кіеўскую «Рабочую газету». Для рэдагавання яе Цэн-тральным Камітэтам быў запро-шан Ленін. У сваіх рашэннях з'езд абвясціў, што партыя пры-знае за кожнай нацыяй права на самавызначэнне. З'езд прызнаў неабходным выпусціць маніфест і даручыў Цэнтральнаму Камітэту рэдагаваць яго *).

* Выпушчаны некалькі пазней ад імя з'езда маніфест РСДРП мае рад буйнейшых палітычных памы-лак. У ім нічога не гаварылася аб заваяванні палітычнай улады пролетарыятам, аб пасьпелым рэ-волюцыйным звяржэнні буржуазіі, аб барацьбе за дэмакратычную рэспубліку і аб саюзніках проле-тарыята.

Закончыўся з'езд урачыстым па-сяджаннем вечарам 3-га (16) сака-віка, на якім выступалі з прамо-вамі дэлегаты з'езда Кац, Тучап-скі, Эйдэльман і гаспадар кватэ-ры Румянцэў.

Праз некалькі дзён пасля скан-чэння работы з'езда ўсе яго ўдзельнікі, у тым ліку і члены ЦК былі арыштаваны

Арышты і сылка членаў ЦК не далі магчымасці Цэнтральнаму Камітэту партыі нічога зрабіць у галіне практычнага аб'яднання соцыял - дэмакратычных арганіза-цый. Яшчэ ў 1899 годзе Ленін, ацэніваючы работу і значэнне першага з'езда РСДРП пісаў, што ён: «ёсць буйнейшы крок руска-га рабочага руху ў яго зліцці з рускім рэволюцыйным рухам. Гэты крок ясна даказаў, што рускі ра-бочы рух не зводзіцца к стаякам і законным таварыствам», і што «ў сучасны момант галоўная задача ўсіх рускіх соцыялістаў і ўсіх свядомых рускіх рабочых — ума-цаваць гэта зліццё, умацаваць і з'арганізаваць «Рабочую Соцыял-Дэмакратычную Партыю» (Ленін, т. II, стар. 534—535).

Ажыццяўленне гэтай задачы ўзяла на сябе рэволюцыйная со-цыял-дэмакратыя на чале з Лені-ным. У неспрымірнай барацьбе супроць легальных марксістаў, эканамістаў, ліберальных народні-каў, бундаўцаў і іншых апартуні-стычных груп і плыней, зараджа-лася баявая цэнтралізаваная боль-шэвіцкая партыя — партыя но-вага тыпу. «Большэвізм стаў складвацца з сярэдзіны 1890-х гг., г. зн. з таго часу, калі на арэ-ну барацьбы выступіў Ленін, са-праўдны заснавальнік большэвіч-кай партыі» («Большэвік» № 3, 1935 г. стар. 88).

Разам з Леніным у рыхдах пера-давых барацьбітоў за большэвіч-кую партыю знаходзіўся ў гэтыя гады і вялікі саратнік лепшы ву-чань Леніна — таварыш Сталін, кіраваўшы тады рэволюцыйнай соцыял-дэмакратыяй на Каўказе.

Барацьба, якую вяла ў гэты перыяд рэволюцыйная соцыял-дэмакратыя на чале з Леніным, за-вяршылася па II з'ездзе афарм-леннем большэвіцкага палітыч-най партыі новага тыпу. «Боль-шэвізм існуе, як плынь палітыч-най мыслі і як палітычная пар-тыя, з 1903 года» (Ленін, том XXV, стар. 174).

І ў далейшым на працягу дзе-сяцігоддзяў партыя большэвікоў,

пад кіраўніцтвам Леніна—Сталі-на, вяла неспрымірную барацьбу з усімі ворагамі ўнутры рабоча-га руху, з усімі і ўсёлякімі апартуністычнымі ўхіламі ў ра-дах большэвіцкай партыі, за пра-граму, стратэгію, тактыку і арга-нізацыйныя прышчыны большэві-цка Прадаўжаючы воляю смерці Леніна вялікую справу барацьбы за соцыялізм, тав. Сталін як пра-вадыр і настаўнік нашай партыі і рабочага класа ўсюго свету, за-хоўваў і ўмацоўваў жалезнае адзінства радоў большэвіцкай пар-тыі ў неспрымірнай барацьбе з трацкістамі, зівюфэцкімі, правымі ўхілістамі, права-«лявацкімі» вы-ражкамі і інш. ахтыпартыяўскімі плынямі і контррэволюцыйнымі групамі.

Пад муром кіраўніцтвам тавары-шна Сталіна наша партыя вонзе прэбрда і перахісна рабочы клас і калгаснае сялянства да пабудовы бяскласавага соцыялістычнага грамадства.

Вылучэнне слаўнага горацкага мінутага партыі Леніна—Сталіна, ле барацьбы з усімі ворагамі рабо-чага класа, з усімі апартуністымі ўхіламі ўнутры партыі ўзбройвае членаў партыі, шырокія масы ра-бочых, калгаснікаў і моладзі на барацьбу за канчатковае таржа-ство соцыялізма.

ГРАКАУ.

ЯПОНСКИ ДРУК АБ ЗАВЯРШЭННІ ПЕРАГАВОРАЎ АБ КУЧ

ТОКІО, 14 сакавіка. (БЕЛТА). Рад газет нітае завяршэнне перагавораў аб КУЧ, лічыць, што яно з'яўляецца асновай палітычнага згоды паміж СССР і Японіяй.

Газета «Нір-нці» заяўляе, што параграфаванне пагаднення аб КУЧ пацвярджае, што «можна мірна вырашыць любую, нават найтруднейшую праблему, якая можа ўзнікнуць паміж СССР, Японіяй і Манчжоу-Го».

Газета дадае: «Няма чаго і гаварыць, што факт заключэння пагаднення аб КУЧ пераканаўча даказвае, што кірэйная палітыка СССР на Далёкім Усходзе з'яўляецца прамавінай і пазбаўленай якіх-бы там ні было скрытых замыслаў. Пагадненне мае вялікае зна-

чэнне значэ і таму, што ўстраняе асноўную прычыну канфліктаў паміж трыма краінамі».

Газета выказвае упэўненасць, што «пагадненне аб КУЧ сапраўды стане павартым пунктам у жыццях паміж СССР і Японіяй» і, наперадзе апасяення песімістаў, будзе з'яўляцца зыходным момантам для вырашэння ўсіх неурэгуляваных паміж СССР і Японіяй пытанняў.

Газета «Кюкум» лічыць, што заключэнне пагаднення аб КУЧ па сваёму гістарычнаму значэнню не ўступае пытанням аб Саары і мае вялікае значэнне для Японіі і Манчжоу-Го, бо пацвярджае, што СССР канчаткова адмовіўся ад зброі даўка-ўсходняй палітыкі дарскага рэжыму.

□ □ □ □ □

У фашыскай Польшчы ВА ЎЛАДЗЕ ГОЛАДУ

ВАРШАВА. (БЕЛТА). У газеце «Діло», якая выходзіць ва Львове, і газеце «Наш пшэглэнд», выходзячай у Варшаве, амшчаны два цікавыя паведамленні.

Орган заходне-украінскай буржуазіі «Діло» амшчае адоваў Явароўскага аддзялення кааператываўнай арганізацыі «Сільскі госпадар», азнаўляючы: «Ратуіце Явароўскі паведа. У гэтай адове гаворыцца: «Цяжкі час перажывае Явароўскі паведа. Нашы сёлы ва ўладзе грознага і магутнага цара — голаду. Голад шагуе ў тысячх сільноў хат, у хатах дробных рамеснікаў і саматужнікаў. Многія тысячы людзей аказаліся над уладай гэтага магутнага цара. Іх твары пажаўдні і охуда, а ў хатах амушні высёныя дзіцячыя галавы. Дзеці просіць: «Дайце хлеба». У гэтым годзе Явароўскі паведа атонен масавым сапраўдным голадам».

У газеце «Наш пшэглэнд» апублікавана адова «Цэнтральнага камітэта на выратаванне яўрэў ад голаду», азнаўляючы: «Ратуіце нас, мы сям». Аўтар адовы заяўляе, што «у Варшаве літаральна галадае каля 90.000 сем'яў яўрэйскіх рамеснікаў, саматужнікаў і дробных гандляроў, або каля 100 тысяч чалавек, г. зн. трэцяя частка ўсяго яўрэйскага насельніцтва Варшавы». Камітэт дапамогі б'е трывогу з паводу жалівай

галечы і голаду, які накушць у яўрэйскіх кварталах сталіцы.

ВАРШАВА, 14 сакавіка. (БЕЛТА). «Лістраваны кур'ер падзенны» б'е у набаг з паводу трагічнага становішча студэнцкай моладзі у Польшчы. Газета прыводзіць даныя аб становішчы студэнтаў у Кракаве, ва вулічцы, што гэтыя даныя «наводзяць жах».

Скарэчацца гэтыя адукацыя наведвае вышэйшых навучальных устаноў. У бягучым школьным годзе ў Ягелонскім універсітэце заіскалася на лекцыі на 500 чалавек менш, чым у мінулым годзе. Значны лік студэнтаў не мае магчымасці ўносіць плату за студэнцкі інтэрнат. Вось студэнты, якія накушць на выкаладах. Студэнты рэкай зараблялі лекцыямі, а зараз іх не машь.

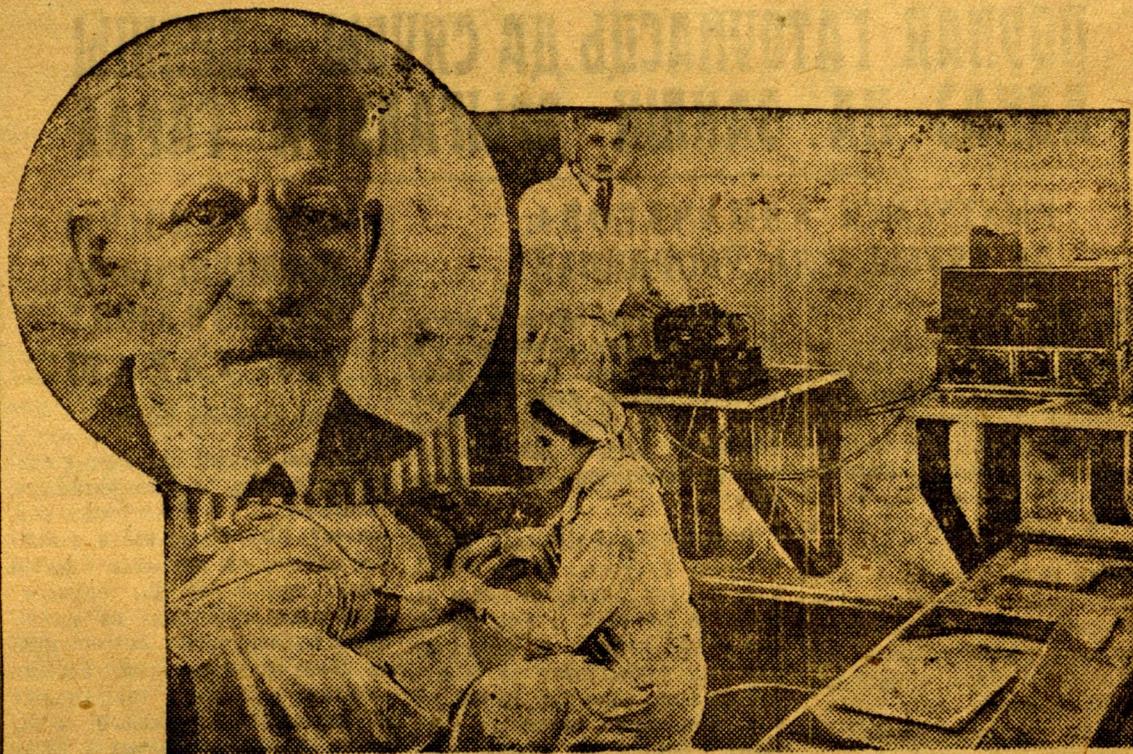
У часе фікцыйных практыкаванняў студэнтаў у Кракаве, авернута увага на тое, што вялікі лік студэнтаў і студэнткаў часта траціць прытомнасць. Высветлілася, што не прытомнасць адумачыцца крайнім знясіленнем моладзі на глебе сістэматычнага недыхання.

Паводле даных газеты, амаль 2.000 студэнтам Ягелонскага універсітэта ў сучасны момант напражае выключнае з універсітэта за няўласны платы за навучанне.

□ □ □ □ □

АНГЛІЯ БУДЗЕ НАСТОІВАЦЬ НА ЗАКЛЮЧЭННІ УСХОДНЯГА ПАКТА

10-гадовы юбілей клінікі акадэміка ГАУСМАНА

У электракардыграфічным кабінэце клінікі акадэміка Гаўсмана. У сьпеце: акадэмік ГАУСМАН Ф. О.

□ □ □ □ □

РОСКВІТ НАВУКОВАЙ МЫСЛІ

У клініку даставілі чалавека з цяжкім гнойным пнеўрытам. Хірургі прызналі сваё ўмяшанне бескарэсным. На дапамогу прышлі метады лячэння акадэміка Гаўсмана. Хворы ачунаў, унінуўшы хірургічнай аперацыі.

Сухоты печані даволі частае з'явішча. Чалавек знаходзіцца на грані поўнай страты працаздольнасці. І ўсё-ж хворым варацоцца да жыцця і працы.

**

Мы прынялі толькі асобныя праблемы, над якімі працавала 2-я тэрапеўтычная клініка Беларускага медыцынскага інстытута, узначальваемая акадэмікам Фёдарам Оскаравічам Гаўсманам. Велізарны поспехі клінікі — рэзультат штодзённага кіраўніцтва і дапамогі партыі і ўрада, якія праўдліва выключныя клопаты аб захаванні здароўя працоўных, аб уздыме іх акадэмічнага, бытавога і культурнага ўзроўню.

Клініку прапанавала рад зусім новых метадаў даследавання (дэ-

страўніка, як катар, язва. Эфект гэтага спосабу налэвычай значны. Ён заклікан рэагуаць такія курорты, як Босенікі і Жалезнаводск.

Не менш цікаваць прадстаўляюць новыя метады лячэння вострых інфекцыйных хвароб супакойваючымі і снатворнымі ородкамі, замест убуджаючых ородкаў. Гэта ў значнай ступені зменшыла смяротнасць.

Школа Гаўсмана з самага пачатку свайго існавання з поспехам прымяняе актыўныя метады лячэння, як туберкуліна-тэрапія, а за апошнія два гады і лігата-тэрапія.

Звыш ста навуковых работ выпушчана за дзесяць гадоў.

**

Клініку аснашчана навейшым медыцынскім абсталяваннем. Яе рентгенаўскі кабінет — адзін з лепшых у БССР. Электракардыграфічны кабінет, мікрахімічная лабараторыя, апарат капілярскапіі. Гэта апаратура дае магчымасць дакладна разпознаваць хваробу сэрца, праводзіць танчайшыя хімічныя аналізы крыві, дазваляе на жыццёвы чалавек даследаваць яго жыццёвыя функцыяны кро-

ніцы ў трэці заравнай большы да перадавой навуковай і лекавай установы.

Неадможны кіраўнік клінікі акадэмік Гаўсман — выдатны клініцыст і буйнейшы савецкі вучоны — вядомы далёка за межамі Саюза. У актыве вучонага 140 прац на рускай, беларускай, нямецкай і італьянскай мовах. Яго ведаюць пшыронія медыцынскія колы ў Карлсбадзе, Кенігсбергу, Франкфурце (Германія) і ў Чэхаславакіі, куды ён выязджаў для чытання лекцыяў на курсах удасканалення дактароў і азнаямлення са сваімі метадамі работы.

Акадэмік Гаўсман здолеў выхаваць у Менску кадр маладых талантавых савецкіх дактароў і навуковых работнікаў, як дацэнты Ліпец, Писмароў; асістэнты Хурцін, Васілеўскі, Балкеніч, якія складоўць ядро яго клінікі.

Фёдар Оскаравіч — лепшы ўдарнік буйны грамадскі дзеяч. Ён член прэзідыума ўсесаюзнага таварыства тэрапеўтаў, член менскага гарадскога савета. Урад БССР адзначаючы яго заслугі, надаў яму годнасць заслужанага

ГАНАРОВЫЯ УЗНАГОРОДЫ УДАРНІЦАМ ЧЫГУНКІ

ГОМЕЛЬ, 15 сакавіка. (БЕЛТА). Паліткіраўніцтва Наркамата шляхоў апошні узнагародзіла 19 лепшых ударніц Заходняй чыгункі ганаровым значком «ударніца сталінскага заліжы». Сярод узнагароджаных — дзве лепшыя ўдарніцы гомельскага вузла — Караленка і Асіповіч.

Комуністка тав. Караленка — свідравальшчыца гомельскага вагоннага дэпа, мае 17-гадовы вытворчы

стаж. Яна чатыры разы прэміравалася: як лепшая ўдарніца шыха, апа актыўны грамадскі работнік, дэпутат горсавета, дэлегат XI ўсебеларускага з'езда саветаў.

Тав. Асіповіч, фрэзероўшчыца заводу імя Ленінаўскага з 13-гадовым вытворчым стажа, член партыі, працуе без браку, кожны месяц ааконвае сваё заданне на 120-130 проц. і актыўна дапамагае адтава-

□ □ □ □ □

БУДАУНІЦВА КІНОТЭАТРА У ПОЛАЦКУ

ПОЛАЦК, 15 сакавіка. Велізарнае кіно распрацавала праект і рабочыя чарцяжы будаўніцтва новага гарадскога кінотэатра на 700 месцаў. Работы будзе весці Полацкі горсавет.

Пачата падрыхтоўкі пляноўкі і матэрыялаў. Усе асноўныя работы павінны быць закончаны ў 1935 годзе. Кошт кінотэатра — 450 тыс. руб.

НЕЙДЛІН.

— 0 —

50 ТЫС. РУБ.—ПАЛІТЭНІВОННЫМ ФАШЫСЦКІМ ТУРМАМ

ВІЦЕБОК, 15 сакавіка. Гарадскі камітэт МОПР'а выдзеліў 50 мопраўскіх брыгад для праваркі работы і апрадпрыемстваў і ў калгасах.

76 калгасоў раёна прынялі абавязва дельствы засеяць у гэтым годзе 70 мопраўскіх гектараў роўных культур у карысць палітэняволеных капіталістычных краін. Рабочыя прадпрыемстваў Віцебска — фабрыкі «Сіліт індустрыялізацыя», завода «Чырвоны металіст» імя Кірава, Іль-копрадзіяльнай фабрыкі «Дэвіна» і інш. — паслалі палітэняволеным, накутуемым у фашысцкіх турмах Польшчы і іншых краін, пшэмы.

Гарком МОПР'а пераслаў у ЦК МОПР для перадачы палітэняволеным 50.000 руб.

ЗАРУБЕЖНЫ.

— 0 —

ЛАЗНЮ—КОЖНАМУ КАЛГАСУ

ПЕТРЫКОЎ, 15 сакавіка. (Кор. «Заледзь»).

Раней у Петрыкоўскім раёне ні ў адной вёсцы не было лазні. Гэта была асабліваць мінулага Палесся. Калгасы лад алкырў шырокія магчымасці росту культуры. У мінулым годзе дзесяткі калгасоў прыступілі да пабудовы сваіх удасных лазняў і зараз ужо закончана будаўніцтва іх у 11 калгасах.

На раённай нарадзе пры абгаворэнні сталінскага статута ўсе старшыні калгасоў абавязаліся пры канчатковай выпрацоўцы новага статута ўключыць пункт аб пабудове сваёй лазні. Пабудова лазняў была скончана ў гэтым годзе.

Р. ФЛАРОУ, А. ЛОСЬ.

КАЛІ УСКРЫЮЦА РЭКІ БССР

У гутарцы з супрацоўшчам ВВМ ТА кіраўнік сектара пдпрапрацоваў Галоўнага кіраўніцтва аліжнай пдпраметарыялагічнай службы ВССР інжынер-гідролог тав. Святлоўскі паведаміў аб часе ўскрыцця рэк БССР.

Заходняя Дэвіна на ўчастку ВЛцебск—Полацк ўскрыецца ў перыяд паміж 22-27 сакавіка, а на ўчастку Сураж—Усьць—Горадні ўскрыецца гэтай раці можа зацягнуцца да 3-га красавіка.

Ускрыецца Прыпяць на ўчастку Тураў Чарнабыль чаканца паміж 25-30 сакавіка. Дняпр на ўчастку Орша—Лосёў ўскрыецца 28 сакавіка—6-га красавіка. На Соны на ўчастку Крычаў—Гомель дэле пачнецца паміж 27 сакавіка — красавіка.

Рух лёду на Бярэзіне на ўчастку Барысаў—Вабруйс чаканца ў перыяд ад 26 сакавіка — да 3-га красавіка.

У Менску максімальная паводка Святлоўскага чаканца ў перыяд 23-28 сакавіка.

Чалавечыя тэрміны ўскрыцця рэк БССР у параўнанні з шматгадовымі данымі блізка падыходзяць да нармальнага.

— 0 —

ЗДАРЭННІ

* Заратчык напшолага агенцтва Фрочышча Уручча, Менскага раёна, Баўра Дэвінскі займаецца сістэматычным раскраваннем паюлак і прысвойваў грошы, паступаючы на пераводах і ад наліжкі на роўныя выданні. Баўрачы быў вытворчым. Баўра кінуў агенцтва і ставаўся яго ў Вароўскае напшолага агенцтва. Там ён захваціў 765 руб. і зноў унёс. Такім чынам яму ўдалося прымыкнуць звыш 2.500 руб. не лічачы пасылкаў.

Баўра затрыман аддэлам крмінальнага вышуку і аддасца пад суд.

* У пасёлку «Чырвоны мазок» Урыцкага сельсавета, Гомельскага раёна, худліва распачалі бойку. У рэзультате жыхар гэтага пасёлка Жосты М. і Сямёнаў Д. атрымалі п'яжкія параненні нажом. Худлівы Бяроўка С. і Мясціскі П. і Н. атрымалі.

